Protestantse Gemeente
te Pijnacker en Delfgauw

Toekomst Protestantse Gemeente te Pijnacker en Delfgauw

Vastlegging van gemaakte afspraken en geformuleerde uitgangspunten

Status: Voorlopig vastgesteld Algemene Kerkenraad, 20 februari 2023

Datum:	22 maart 2023
Versie:	2.01

Opmerkingen over dit document kunnen verstuurd worden aan scriba@pknpijnackerdelfgauw.nl

Protestantse Gemeente
te Pijnacker en Delfgauw

VERSIEBEHEER

Versie	Datum	Wijzigingen
0.1	13-06-2022	Initiële versie
0.2	23-06-2022	Wijzigingen n.a.v. review commissie verwerkt
0.3	17-09-2022	Opmerkingen commisievergadering & AK 27 juni 2022 verwerkt Alle wijzigingen zijn blauw germarkeerd. Openstaande punten zijn geel gemarkeerd.
0.4	20-09-2022	Alle eerdere blauw gemarkeerde opmerkingen zijn nu onderdeel van het plan. Te accorderen teksten zijn geel gemarkeerd N.a.v. bijeenkomst commissie maandag 19 september 2022
0.9	22-09-2022	Document nagelopen. Kleine niet-inhoudelijke wijzigingen. Versie ter goedkeuring Algemene Kerkenraad 26 september 2022
1.0	12-10-2022	Oude markeringen verwijderd Aanpassingen n.a.v. AK 26-09-2022 aangebracht. Groen gemarkeerd. Definitieve versie voor H1 – H3, conceptversie andere hoofdstukken
1.1	12-11-2022	Oude markeringen verwijderd. Kleine wijzigingen in H3, blauw gemarkeerd.. H4 verder ingevuld. Wijzigingen blauw gemarkeerd. Ter review naar commissie Ter voorlopige vaststelling naar AK
1.9	12-12-2022	Oude markeringen verwijderd. Wijzigingen geel gemarkeerd Voorlopig vastgesteld AK, onder voorbehoud juist vastlegging wijzigingen
1.95	17-02-2023	Markeringen verwijderd Wijziging in tekst innovatiefonds. Groen gemarkeerd. Uitwerking fondsen toegevoegd Voorlopig vastgestelde versie AK 20-02-2023
2.0	04-03-2023	Markeringen verwijderd Versie 1.95 - Voorlopig vastgestelde versie AK 20-02-2023 Tekst paragraaf 1.3 aangepast Ter verspreiding wijkkerkenraden als input voor wijkbijeenkomsten
2.01	22-03-2023	Ter verspreiding gemeente, via website

VERZENDLIJST:

Versie	Datum	Verzonden aan
0.1	13-06-2022	Leden van commissie, ter review
0.2	23-06-2022	Leden van commissie + leden AK
0.3	17-09-2022	Leden van commissie + leden AK (Verstuurd als versie 0.5)
0.4	20-09-2022	Werkversie Bob v.d. Deijl
0.9	22-09-2022	Leden van commissie + leden AK
1.0	12-10-2022	Leden van commissie + leden AK Versie met hoofdstuk 1 tot en met 3 naar wijkkerkenraden
1.1	12-11-2022	Leden van commissie
1.9	12-12-2022	Leden van commissie + leden AK
1.95	17-02-2023	Leden van commissie + leden AK
2.0	04-03-2023	Leden van commissie + leden AK + predikanten + scriba's WK
2.01	22-03-2023	Website

Protestantse Gemeente
te Pijnacker en Delfgauw

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding *4*

1.1 Start 4

1.2 Vervolg 4

1.3 Over dit document 4

2. Uitgangspunten *5*

3. Nadere uitwerking van verantwoordelijkheden *7*

3.1 Samenvatting 7

3.2 Inkomsten 9

3.3 Uitgaven 10

3.4 Bezittingen 11

3.5 Overig 12

4. Fondsen *13*

4.1 Spelregels 13

4.2 Beschrijving van de fondsen 13

4.3 Vulling van de fondsen 14

5. Nadere uitwerking van de fondsen *16*

5.1 Algemeen en voorwaarden voor aanvraag 16

5.2 Criteria per fonds 16

5.3 Beoordeling 18

6. Overige bepalingen *19*

6.1 Penningmeester 19

7. Bijlagen *20*

7.1 Bijlage A: Voorstel aan AK over start commissie en inhuur Jan Boer 20

7.2 Bijlage B: Besluit AK over start en inhuur 20

7.3 Bijlage C: Verslag AK 28 maart 2022 over uitgangspunten 20

1. Inleiding

1.1 Start

Zomer 2021 is de Algemene Kerkenraad (AK) van de Protestantse Gemeente te Pijnacker en Delfgauw (PGPD) gestart met een traject om na te denken over de toekomst van onze gemeente. Hiertoe is de hulp ingeroepen van Jan Boer, gemeenteadviseur bij Kerkvitaal. Zeven kerkenraadsleden uit alle wijken en met verschillende functies vormen met hem een commissie die met het thema 'Toekomst PGPD' aan de slag gegaan is. 'Wie willen we zijn als PGPD?' en 'Wat hebben we daarvoor nodig aan mensen en middelen?'.
In oktober 2021 is door de Algemene Kerkenraad formeel besloten dit traject te starten (zie bijlage 1), en vervolgens is hier via Centraal Contact (44e jaargang, nummer 16, 27 november 2021) met de gemeente over gecommuniceerd in november 2021.

1.2 Vervolg

De commissie is een aantal malen bij elkaar geweest en heeft de eerste resultaten gepresenteerd in de vergadering van de Algemene Kerkenraad van 28 maart 2022, gevolgd door een gezamenlijke ambtsdragersvergadering op 19 april 2022.

1.3 Over dit document

In dit document zijn de uitgangspunten opgenomen zoals deze in maart 2022 in de AK besproken zijn. De vergadering vond dit voldoende basis om op verder te gaan en te presenteren op 19 april 2022 in de gezamenlijke ambtsdragersvergadering.
Vervolgens is de commissie aan de slag gegaan met verdere (praktische) uitwerking. Dit document is de vastlegging daarvan.
Versie 2.0 is op maandag 20 februari 2023 voorlopig vastgesteld door de vergadering van de Algemene Kerkenraad. Deze versie vormt de basis voor het 'kennen en horen' van de gemeente (2e ronde) dat in maart/april 2023 zal plaatsvinden.

2. Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten zijn vastgesteld in de vergadering van de Algemene Kerkenraad, 28 maart 2022 (zie bijlage C voor verslag).

Projecttitel: Samen bouwen aan een aansprekend en kleurrijk mozaïek van wijkgemeenten

Projectdoel: Meer tot bloei komen van de Protestantse gemeente Pijnacker-Delfgauw door middel van 'vrijheid en verantwoordelijkheid in verbinding'.

Kernwoorden: Vertrouwen, Vrijheid, Verantwoordelijkheid en Verbondenheid

Uitgangspunten:

1. Alle vier wijkgemeenten hebben genoeg 'groei- en bloei-potentie' en 'eigenheid' van waaruit ook gebouwd kan worden met meer financiële eigen verantwoordelijkheid.

2. Daarbij is het streven dat inkomsten en uitgaven per wijkgemeente in balans zijn.

3. Daarbij hebben we solidariteit tussen wijkgemeenten hoog in het vaandel maar realiseren ons dat die niet verder gaat dan dat daar draagvlak voor is.

4. We willen in redelijkheid ook stappen in vertrouwen zetten waar geld de plannen volgt.

5. Inkomsten die in de wijken gegenereerd worden, gebruiken we voor het reguliere kerkenwerk.[1]

6. Centraal vermogen kan middels te vormen fondsen projectmatig worden ingezet voor investeringen in o.a. innovatie, restauratie en verduurzaming.[2]

7. Daartoe dienen spelregels te worden opgesteld.

8. Innovatie dient gestimuleerd te worden.

9. Door op centraal niveau efficiënt te werken en wijkgemeenten te ontzorgen krijgen deze maximale mogelijkheden voor het uitvoeren van hun kerntaken.

10. Scope: 2030. Begroting 2023 in nieuwe format.

11. Elk jaar zal een evaluatie van de voortgang op groei en bloei uitgevoerd worden, en waar nodig zullen aanpassingen doorgevoerd worden. Het hierboven geformuleerde doel is daarbij het ijkpunt.[3]

Een nadere toelichting op de 10 punten:

Ad.1:

Hiermee kiezen we dus nadrukkelijk voor vier wijkgemeenten, met ieder een eigen gebouw en predikant/pastoraal team, en niet voor afbouw naar drie (of minder).

Ad.2:

---

[1] *Omdat de term 'Levend geld' niet overeenkomt met hetgeen hier bedoeld wordt, wordt de term 'Levend geld' in dit document vermeden.*
[2] *In hoofdstuk 4 wordt beschreven hoe dit punt uiteindelijk vorm gegeven is.*
[3] *Dit elfde uitgangspunt is toegevoegd n.a.v. AK-vergadering 26 september 2022.*

We gaan een onderscheid maken tussen inkomsten en uitgaven die aan een individuele wijk toe te wijzen zijn en centrale inkomsten en uitgeven. De wijkgemeenten krijgen de opdracht de uitgaven/inkomsten in de eerste categorie in balans te brengen.
Door de financiën per wijk beter inzichtelijk te maken denken we de betrokkenheid bij de wijk te verhogen en daarmee ook het geefgedrag te verbeteren. In plaats van 'aan de grote PGPD-pot' geeft men nu ten bate van 'doelen in de eigen wijkgemeente'.

Ad. 3:
De demografie van de verschillende wijken bepaalt (voor een deel) de mate waarin financieel bijgedragen kan worden. Solidariteit betekent o.a. dat minder draagkrachtigen geholpen worden door hen die meer hebben.

Ad. 4:
De PGPD is gezegend met vermogen. Dit willen we, met geloof en verstand, kunnen gebruiken voor het uitbouwen van de gemeente. Dit vraagt vertrouwen.

Ad. 5:
Per wijkgemeente wordt een begroting en rekening opgesteld, waarbij gelden die binnenkomen voor het grootste deel voor diezelfde wijk ingezet worden.
Deze wijze van werken wordt in het volgende hoofdstuk verder uitgewerkt.

Ad. 6:
Deze fondsen zijn beschikbaar voor uitgaven die redelijkerwijs niet op de begroting van een wijk kunnen drukken. In hoofdstuk 4 wordt dit verder uitgewerkt.

Ad. 7:
Geld uit de fondsen wordt niet 'zomaar' beschikbaar gesteld. Er moet een plan aan ten grondslag liggen dat beoordeeld zal worden, voordat tot 'uitbetaling' overgegaan zal worden.

Ad. 8:
Eén van de fondsen stelt gelden beschikbaar voor innovatie als onderdeel van deze stimulatie.

Ad. 9:
Een aantal zaken blijven op centraal niveau geregeld. Denk daarbij aan inschakelen administratiekantoor en afsluiten van verzekeringen.

Ad. 10:
In dit document worden in principe uitgangspunten en afspraken tot 2030 vastgelegd.
Streven is om in begroting 2023 voor het eerst de nieuwe wijkgerichte aanpak te gebruiken.

Ad. 11:
De centrale vraag is 'Werkt de nieuwe werkelijkheid?'. De Algemene Kerkenraad neemt het initiatief tot evaluatie, en zal samenwerken met CvK en eventueel anderen. Het moment dat de jaarrekening en de begroting opgesteld zijn, zijn de logische momenten om dit te doen.

3. Nadere uitwerking van verantwoordelijkheden

3.1 Samenvatting

In het vorige hoofdstuk is uitgelegd dat de wijkgemeenten meer eigen verantwoordelijkheid krijgen. Randvoorwaardelijk hiervoor is dat duidelijk is waarvoor de wijken dan verantwoordelijk zijn. Dit hoofdstuk geeft hier een overzicht van.

Belangrijk is om te vermelden dat deze toedeling alleen intern plaatsvindt. In FRIS wordt elk jaar een geïntegreerde begroting en jaarrekening ingediend, met een op zich zelf staande rekening voor de begraafplaats.

De volgende tabel bevat een overzicht, de toelichting van in de rest van dit hoofdstuk plaats:

Post	Centraal	Decentraal
Inkomsten		
AKB		Elke wijk
Collecte kerk / eigen gemeente		Elke wijk
Collecte Diaconie (m.u.v. een enkele wijkgebonden collecte)	Centraal – zie CvD	
Subsidies		Elke wijk
Giften, incl. legaten met oormerk		Elke wijk
Algemene giften, legaten zonder oormerk	Solidariteitsfonds	
Opbrengsten buffet		Elke wijk
Opbrengst uit verhuur zalen/kerkgebouw		Elke wijk
Opbrengst uit verhuur pastorie		Elke wijk
Rendement op beleggingen, leningen enz.	Solidariteitsfonds	
'Verhuur' medewerkers begraafplaats		Dorpskerk
Rendement verhuur kosterswoning	Fondsen	
Rendement woning Vrouwenrecht	Fondsen	
Uitgaven		
Salarissen en vergoedingen predikant, koster enz.		Elke wijk
Afdracht aan landelijke kerk		Elke wijk
Huidig wijkbudget		Elke wijk
Inkoop buffet		Elke wijk
Administratie & bestuurskosten (Algemene Kerkenraad, College van Kerkrentmeesters, Beraad van Kerken)		Omgeslagen naar wijk
Bankkosten		Omgeslagen naar wijk
Verzekeringen		Decentraal waar mogelijk (opstal, brand, e.d.) (maar gezamenlijk afsluiten)
Onderhoud kerkgebouw, pastorie		Elke wijk
Bezittingen		
Kerkgebouw (4x)	Centraal	
Pastorie (4x)	Centraal	
Kosterswoning Kerkweg	Centraal	
Woning Vrouwenrecht	Verhuren – opbrengst in fonds	Intentie lange termijn: verkoop
CJMV-gebouw	Verkopen – opbrengst in fonds	
Begraafplaats	Centraal	
Overig vermogen	Centraal	
Bestaande onderhoudsfondsen, bestemmingsfonds De Acker, bestemmingsreserve wijken		Elke wijk
Overig		
College van Diakenen	Centraal	
Centraal Contact	Centraal	

Algemene opmerkingen:

- Een overschot in kosten/baten van een wijk gaat naar bestemmingsreserve van die wijk. Indien er een bestemmingsreserve aanwezig is, kan geen beroep gedaan worden op het solidariteitsfonds.
- Er wordt samengewerkt op vlakken waar dit effectief is. Denk aan expertise m.b.t. onderhoud aan gebouwen.
- Onverantwoord uitstel van onderhoud moet voorkomen worden. CvK ziet hierop toe. Wijk acteert conform begroting/opgestelde onderhoudsplannen.

3.2 Inkomsten

Hier volgt een nadere toelichting op de verschillende posten in het inkomstendeel van de tabel.

3.2.1 AKB

De opbrengst van de Actie Kerkbalans (AKB) komt te goede aan de eigen wijk. De organisatie van de AKB is een centraal georganiseerde activiteit, maar elke wijk heeft de mogelijkheid er een eigen tintje aan te geven, bijv. in vorm van een eigen vorm van communicatie.
CvK zal er op toe zien dat een centrale organisatie en wijkgerichte communicatie elkaar niet in de weg zitten

3.2.2 Collecte kerk / eigen gemeente

Zoals de term al zegt, valt de opbrengst van deze collecte tijdens de erediensten ten goede aan de eigen wijk.

3.2.3 Collecte diaconie

Het werk en de gelden van de diaconie blijven geheel centraal belegd. Collecten die een specifiek doel in de wijk dienen, blijven uiteraard binnen de wijk.

3.2.4 Subsidies

Het is mogelijk subsidies aan te vragen voor bepaalde activiteiten of werkzaamheden. De subsidie die aangevraagd (en toegekend) is voor het onderhoud van de Dorpskerk, is hiervan het meest in het oog springende voorbeeld. Deze aanvraag was mogelijke vanwege het monumentale status van het gebouw.
Meer creativiteit in de wijken betekent ook dat gezocht kan worden naar meer van dit soort financieringsbronnen buiten de gemeente.
De opbrengst van dergelijke initiatieven wordt toegerekend aan de wijk.
Wanneer wijken samen een subsidie aanvragen, worden deze gelden in overleg verdeeld.

3.2.5 Giften, incl. legaten met oormerk

De meeste giften komen binnen t.b.v. het werk binnen één specifieke wijkgemeente. Uiteraard blijft dit geld binnen de wijk. Geoormerkte legaten (voor een specifieke wijk) vallen in deze categorie. Deze vallen ten goede aan de bestemmingsreserve van de wijk.

3.2.6 Algemene giften en legaten zonder oormerk

Deze vallen ten goede aan de centrale financiën.

3.2.7 Opbrengsten buffet & verhuur zalen/kerkgebouw

De diverse kerkgebouwen worden niet alleen gebruikt voor de zondagse erediensten, maar ook beschikbaar gesteld voor rouw- en trouwdiensten of verhuurd t.b.v. niet-kerkelijke activiteiten.
De huuropbrengsten komen ten goede aan de wijk. Hetzelfde geldt voor de buffetopbrengsten.
De tarieven voor huur en buffet worden centraal vastgesteld, om onderlinge concurrentie op prijs te voorkomen.

3.2.8 Opbrengsten verhuur pastorie

Wanneer een pastorie langere tijd niet bewoond is (bijv. als gevolg van een vacature) kan een wijk besluiten over te gaan op verhuur van de woning. De opbrengsten vallen ten goede aan de wijk.

3.2.9 Rendement

De PGPD bezit een groot vermogen. Dit vermogen is o.a. verdeeld over bankrekeningen, beleggingen, hypotheken/leningen enz.
Het rendement valt ten goede aan de centrale gemeente, en wordt niet toegekend aan een specifieke wijk of verdeeld over de wijken.
Hetzelfde geldt voor het geval er sprake is van een negatief rendement.
Rendement op bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen vallen ook in deze categorie en komen niet ten goede aan de wijken.

3.2.10 'Verhuur' medewerkers begraafplaats

De begraafplaats heeft een eigen vermogen, begroting en jaarrekening. Werkzaamheden worden, naast de betaalde beheerder, verricht door vrijwilligers die met name uit de wijkgemeente Dorpskerk afkomstig zijn. Voor de gemaakte uren van deze vrijwilligers wordt een bedrag opgenomen aan de uitgavenkant van de begraafplaats, en aan de inkomstenkant van de Dorpskerk. De Dorpskerk 'verhuurt' deze gemeenteleden aan de begraafplaats tegen een commercieel tarief.

3.2.11 Rendement kosterswoning Dorpskerk / woning Vrouwenrecht

Voor beide panden betreft dit de opbrengst van verhuur minus een reservering voor onderhoud.

3.3 Uitgaven

Hier volgt een nadere toelichting op de verschillende posten in het uitgavendeel van de tabel.

3.3.1 Salarissen en vergoedingen predikant, koster enz.

Elke wijk is verantwoordelijk voor de salarissen en vergoedingen van de mensen die in de wijkgemeente werkzaam zijn.
De wijkgemeente mag hier ook zelfstandig keuzes in maken (indien nodig na overleg met de AK).
Voorbeelden:

- geen koster, maar het geld gebruiken voor een part-time jeugdwerker
- onderhoud uitvoeren door vrijwilligers
- fulltime predikantsplaats verdelen over twee personen
- kerkelijk werker delen met twee wijken

3.3.2 Afdracht aan landelijke kerk

Afdracht aan de landelijke kerk valt uiteen in twee delen:

- Quotum, dat een percentage van de inkomsten is
- Solidariteitskas, dat een bedrag per lid betreft

Beide bedragen worden opgenomen in de kosten/baten per wijk.

3.3.3 Huidig wijkbudget

Elke wijk heeft nu de beschikking over een klein budget waaruit kleine uitgaven betaald kunnen worden. Dit bedrag gaat op in de hele kosten/baten-balans per wijk, en komt derhalve in de huidige vorm te vervallen.

3.3.4 Inkoop buffet

Zoals de opbrengsten voor de wijk zijn, geldt dit ook voor de inkoop.

3.3.5 Administratie & bestuurskosten & bankkosten

Het College van Kerkrentmeesters laat zich ondersteunen door een administratiekantoor, als mede een accountant die elk jaar de jaarrekening beoordeeld. Deze kosten worden verdeel over de wijken. Het aantal leden dat ook gebruikt wordt voor de afdracht aan de landelijke kerk, wordt hierbij gebruikt als verdeelsleutel.
Voor bankkosten geldt hetzelfde als voor administratie.

3.3.6 Verzekeringen

De verzekeringen die aan een wijk zijn toe te wijzen (brand, opstal), vallen onder de wijk-financiën. Wel wordt zo goed mogelijk samengewerkt om verzekeringen te bundelen, vanwege het mogelijke financiële voordeel.

3.3.7 Onderhoud kerkgebouw, pastorie

Deze onderhoudskosten komen voor rekening van elke wijk.

3.4 Bezittingen

Voor bijna alle bezittingen geldt dat deze in handen blijven van de centrale gemeente. Een wijkgemeente kan derhalve niet zelfstandig besluiten tot verkoop over te gaan van één van de in die wijk in gebruik zijnde gebouwen.
Over de volgende bezittingen van de PGPD is een aparte opmerking te maken.

3.4.1 CJMV-gebouw [4]

Het CJMV-gebouw heeft in het verleden een kerkelijke functie vervuld, maar doet dat sinds het stoppen van de Jeugdkerk al jaren niet meer. Er is een grote investering nodig om het CJMV-gebouw weer up-to-date te maken. Er is veel achterstallig onderhoud dat moet worden aangepakt.
Het gebouw wordt daarom in principe verkocht en de opbrengst valt ten deel aan de te vormen fondsen.
Beheer van vastgoed maakt geen deel uit van de (kern)taken van een Protestantse Gemeente.

3.4.2 Begraafplaats

Eerder is uitgelegd dat een vergoeding voor de gemaakte uren door vrijwilligers als opbrengst voor de PGPD wordt geboekt. Dit bedrag komt terug als kosten op de jaarrekening/begroting van de begraafplaats.
De begraafplaats heeft ook een eigen vermogen. Een eventueel positief resultaat wordt toegevoegd aan dit vermogen.

---

[4] *In najaar 2021 is in de Algemene Kerkenraad gesproken over een alternatieve bestemming voor het CJMV-gebouw. Er lag toen een idee of tafel voor een huis zoals HOF Delfgauw. Daarbij is afgesproken besluitvorming hieromtrent aan te houden tot het 'Toekomst PGPD' traject is afgerond. Inmiddels is duidelijk dat CJMV-gebouw niet tegen aanvaardbare kosten voor een dergelijk doel bruikbaar te maken is. Daarom luidt nu de conclusie 'verkoop', tenzij één van de wijken alsnog met een plan voor het gebouw komt. M.b.t. verkoop wordt nog vastgesteld of we de hoogste prijs uit de markt willen halen of dat we willen verkopen aan de (externe) partij met het beste plan.*

3.4.3 Overig vermogen

Rentekosten dan wel -baten op banksaldi, koerswinst, rente uit hypotheken/leningen worden niet verdeeld over wijken maar worden toegevoegd dan wel onttrokken aan vermogen.

3.4.4 Bestaande onderhoudsfondsen, bestemmingsfonds De Acker, bestemmingsreserve wijken

Deze worden toegekend aan de desbetreffende wijk c.q. blijven daar.

3.5 Overig

3.5.1 College van Diakenen

Het College van Diakenen blijft een centraal orgaan van de Protestantse Gemeente te Pijnacker en Delfgauw. Er vindt geen verdeling over de verschillende wijken plaats.
De wijkgebonden collecten vormen hierop een uitzondering.

3.5.2 Centraal Contact

Kosten en baten dienen in evenwicht te zien. Centraal Contact dient zelfvoorzienend te zijn. Druk- en andere kosten worden gedekt door abonnementsgelden en advertenties.
Eventuele financiële tegenvallers worden betaald uit het eigen vermogen van Centraal Contact. Als dit er niet meer is, wordt uit centrale middelen het tekort gedicht.

3.5.3 KidZSKamp

KidZSKamp is zelfvoorzienend en streeft naar kosten en baten die in balans zijn. Uit eigen vermogen kunnen tekorten opgevangen worden. Indien nodig (geen eigen vermogen meer) gebeurt dit uit centrale middelen.

4. Fondsen

Er komt een viertal fondsen:

1. Duurzaamheidsfonds
2. Innovatiefonds
3. Vastgoed investeringsfonds
4. Solidariteitsfonds

4.1 Spelregels

Een aantal spelregels rondom deze fondsen:

- De fondsen worden in eerste instantie gevuld met de verwachte opbrengst uit de verkoop van het CJMV-gebouw en een aantal andere bronnen. Hierbij wordt niet gewacht op de daadwerkelijke verkoop maar gaan de fondsen alvast op basis van verwachting van start.
- Hoe fondsen 'gevuld' worden en welke onttrekkingen kunnen plaatsvinden wordt in het volgende hoofdstuk uitgewerkt.
- Een wijk kan een bijdrage aanvragen d.m.v. een onderbouwd plan, bij voorkeur met een 'business case' of 'value case'. [5]
- Er moet nog besloten worden wat er gebeurt als een fonds leeg dreigt te raken.
- Een commissie (per fonds?) adviseert de AK en CvK over of een aanvraag gehonoreerd moet worden. Dit aspect (de 'governance') dient nog nader uitgewerkt te worden.
- De besluitvorming over de uitgaven van de fondsen berust bij AK en CvK, in goed onderling overleg.

4.2 Beschrijving van de fondsen

Waartoe dienen die fondsen?

4.2.1 Duurzaamheidsfonds

Op het duurzaamheidsfonds kan een beroep gedaan worden voor de financiering van projecten op het gebied van verduurzaming van de gebouwen (kerk en pastorie). Denk hierbij aan zonnepanelen, aansluiten op andere warmtebronnen (bijv. aardwarmte) en isolatie.
De reguliere onderhoudskosten, waarvoor jaarlijks een dotatie wordt gedaan, komen ten laste van de betreffende onderhoudsvoorziening / bestemmingsreserve.

Gebruik maken van dit fonds:

- Investeringen in duurzaamheid waarbij tevens kostenreductie voor de betreffende wijk optreedt.

4.2.2 Innovatiefonds

Dit fonds is bedoeld om activiteiten te financieren die voortkomen uit het beleidsplan, visie en missie van de wijkgemeente, maar die niet betaald kunnen worden uit de wijkbegroting omdat die daar niet toereikend toe is. Voorbeelden: nieuwe vormen van kerk-zijn zoals terras bij de kerk, uitproberen van

[5] *Een positieve 'business case' levert de gemeente op den duur geld op. Voorbeeld: extra isolatie vermindert de stookkosten en de investering is na verloop van een aantal jaren terugverdiend.*
Een 'value case' kan ook positief zijn zonder dat er sprake is van financieel voordeel, maar omdat het bijdraagt aan de doelen van de PGPD.

kerkapp, kerstwandeling waarmee je mensen in de buurt bereikt, rijdende kapel).

Hiermee wordt vergroting van de creativiteit geprikkeld: ideeën die ten goede komen aan de verkondiging van het Woord, de betrokkenheid van gemeenteleden versterken, of helpend zijn om missionair verbinding te maken met mensen of situaties in de omgeving.
We willen met dit fonds het 'uitproberen van nieuwe dingen' stimuleren. Na het 'uitproberen' valt het weer onder de financiële verantwoordelijkheid van de wijk.

Gebruik maken van dit fonds:

- Eenmalige projecten binnen een wijk met een minimale investering van 1.000 euro en een maximum van 10.000 euro per wijkgemeente per jaar

4.2.3 Vastgoed Investeringsfonds

Dit fonds maakt het mogelijk investeringen in het bestaande vastgoed te doen die de waarde van het pand verhogen en/of waarmee de betreffende wijk in staat wordt gesteld meer gelden te realiseren ter dekking van hun eigen uitgaven.

Gebruik maken van dit fonds:

- Investeringen in bestaand vastgoed (getoetst op duurzaamheid) die de waarde van het vastgoed verhogen en zorgen voor meer inkomende gelden dan wel minder kosten via het betreffende pand.

Een bijdrage uit het vastgoed investeringsfonds wordt een renteloze lening. Een voorstel voor het schema van terugbetalen, incl. de terugbetaaltijd is onderdeel van de door een wijk ingediende casus. Direct starten met terugbetalen, starten met een aflossingsvrije periode van 3 jaar, terugbetalen in 5 jaar, 10 jaar. Vele opties zijn daarbij mogelijk.
Er moet sprake zijn van een commercieel haalbaar plan. Dit is één van de toetsingscriteria.

4.2.4 Solidariteitsfonds

De éne wijk kan meer moeite hebben om kosten en baten in balans te brengen en te houden dan de andere. In geval van een tekort kan beroep gedaan worden op het solidariteitsfonds.
Door het instellen van een solidariteitsfonds wordt de onderlinge solidariteit gewaarborgd. Indien de wijken een tekort hebben dient dit tekort binnen 4 jaar weggewerkt te worden. In de tussenliggende periode kan het tekort gedekt worden vanuit het solidariteitsfonds. Er kan pas een beroep op het fonds gedaan worden als de tekorten niet uit de bestemmingsreserve van de betreffende wijk of uit andere vermogensbestanddelen zoals legaten gedekt kunnen worden. Uit de bestemmingsreserve wordt hiertoe maximaal 30k euro in totaal voor gebruikt.

Fonds wordt voor een deel gevuld met afdracht door de wijken. Als € 300.000 is bereikt stopt deze afdracht.

Gebruik maken van dit fonds:

- Sluitend maken van de begroting voor maximaal 4 jaar tot een maximum van € 50.000 per jaar en aflopend met € 10.000 per jaar.
- Dit mag tot aan 2030 slechts één periode van 4 jaar en nadat eerst een bedrag van maximaal € 30.000 uit de eigen bestemmingsreserve is ingezet.

4.3 Vulling van de fondsen

	Duurzaamheid	Innovatie	VG Inv.	Solidariteit

CJMV-gebouw	Deel (te starten met 200k euro)[6]		Deel (te starten met 200k euro)	
Netto opbrengst Vrouwenrecht	100%			
Netto opbrengst Kerkweg	100%			
Uit algemene reserve		100k euro		
Reserve instandhouding predikantsplaatsen				240k euro
Rabobank-certificaten en ABN/Amro dividend				Ca. 25k euro/jaar
3% van opbrengst AKB en collecte				Ca. 15k euro/jaar

[6] *Indien er een aanvraag komt en CJMV is nog niet verkocht, wordt uit centrale middelen een voorschot gehaald. De genoemde bedragen hebben geen relatie met de verwachte verkoopprijs.*

5. Nadere uitwerking van de fondsen

5.1 Algemeen en voorwaarden voor aanvraag

De aanvra(a)g(en) wordt ingediend door de scriba van de wijk onder verwijzing naar een besluit van de betreffende wijkkerkenraad (incl. datum bijeenkomst). De aanvraag wordt per mail verstuurd aan de scriba van de Algemene Kerkenraad.

Vanuit de Algemene Kerkenraad zal samen met het College van Kerkrentmeesters de verdere afhandeling van de aanvraag gecoördineerd worden. Over uitgekeerde gelden zal communicatie met de gemeente plaatsvinden.

Specifieke voorwaarde voor aanvragen in het kader van het Duurzaamheidsfonds en het Vastgoed Investeringsfonds:

- De wijken krijgen tot 1 november 2023 de tijd om desgewenst aanvragen voor een of beide fondsen in te dienen. Pas na deze datum vindt beoordeling, afweging en besluitvorming plaats door CvK en AK.
- De complexiteit van de aanvraag bepaalt de reactietermijn, maar het streven is om uiterlijk eind januari de aanvraag af te ronden.
- Volgende indienmomenten zijn 1 mei en 1 november 2024.
- Daarna wordt gekeken of 1 indienmoment per jaar reëel is

Hiermee wordt bereikt dat het het geheel van alle aanvragen voor deze twee fondsen kan worden overzien en dat er afwegingen tussen aanvragen gemaakt kunnen worden (indien nodig).

De Algemene Kerkenraad zal op het gebied van duurzaamheid het initiatief nemen om één wijk overstijgend plan te laten maken (vergelijkbaar met onderhoudsplan) Het gaat daarbij om een vergelijkbare maatregelen die voor alle afzonderlijke gebouwen/kerken worden opgesteld (laaghangend fruit). Op basis van dit plan kan dan in de prioritering van de ingediende plannen een maximaal rendement op de investeringen worden bereikt.

5.2 Criteria per fonds

5.2.1 Duurzaamheidsfonds

Aanvragen voor dit fonds zullen op de volgende aspecten getoetst/beoordeeld worden.
Is er duidelijkheid met betrekking tot de volgende aspecten:

- Welke doelen wanneer bereikt worden
- Welke financiële bijdrage(n) uit het fonds wanneer wordt gevraagd
- Welke maatregelen daartoe genomen worden
- Welke concrete uitvoeringsplanning gevolgd wordt
- Welke kostenopbouw en financieringsvoorstel onder de plannen ligt
- Welke bemensing, uitvoering en begeleiding voorzien is. Dit kunnen ingehuurde of eigen mensen zijn.
- Hoe de kostenbeheersing is verankerd[7]
- Zijn er faseringsmogelijkheden (zowel in doelrealisatie/uitvoering als in financiering)
- Is er een relatie met het vastgoedfonds en/of het reguliere grote en kleine onderhoud. Zo ja, is er een onderbouwing van de voorgestelde verdeling van kosten over duurzaamheid, vastgoed respectievelijk het reguliere onderhoud.

Toegekende budgetten voor ingediende plannen in het kader van het duurzaamheidfonds zijn giften en geen leningen.

[7] *Het risico van overschrijding van het aangevraagde budget ligt bij de wijk.*

5.2.2 Innovatiefonds

Van dit fonds kan gebruik gemaakt worden voor eenmalige projecten (pilots) binnen een wijk met een minimale investering van 1.000 euro en een maximum van 10.000 euro per wijkgemeente per jaar Aanvragen voor dit fonds kunnen lopende het gehele jaar worden ingediend.

Aanvragen voor dit fonds zullen op de volgende aspecten getoetst/beoordeeld worden.
Is er duidelijkheid met betrekking tot de volgende aspecten:

- Welke doelen wanneer bereikt worden
- Welke financiële bijdrage(n) uit het fonds wanneer wordt gevraagd
- Welke maatregelen daartoe genomen worden
- Welke bemensing, uitvoering en begeleiding voorzien is
- Waarom hier sprake is van innovatie

Toegekende budgetten voor ingediende plannen in het kader van het innovatiefonds zijn giften en geen leningen.

5.2.3 Vastgoed Investeringsfonds

Aanvragen voor dit fonds zullen op de volgende aspecten getoetst/beoordeeld worden.
Is er duidelijkheid met betrekking tot de volgende aspecten:

- Welke doelen wanneer bereikt worden
- Welke financiële bijdrage(n) uit het fonds wanneer wordt gevraagd
- Welke maatregelen daartoe genomen worden
- Welke concrete uitvoeringsplanning gevolgd wordt
- Welke heldere kostenopbouw en financieringsvoorstel onder de plannen ligt.
- Is er een realistische berekening van het rendement en is de daarop gebaseerde terugbetaling van de lening ook realistisch en betrouwbaar. Is het plan commercieel haalbaar.
- Welke bemensing, uitvoering en begeleiding voorzien is
- Hoe de kostenbeheersing is verankerd[8]
- Zijn er faseringsmogelijkheden (zowel in doelrealisatie/uitvoering als in financiering)
- Is er een relatie met het reguliere grote en kleine onderhoud en eventueel een aanvraag in het kader van het duurzaamheidsfonds. Zo ja, is er een acceptabele onderbouwing van de voorgestelde verdeling van kosten over duurzaamheidsfonds, vastgoedfonds respectievelijk het reguliere onderhoud.

Toegekende budgetten voor ingediende plannen in het kader van het vastgoedfonds zijn leningen en er is een terugbetalingsplicht

5.2.4 Solidariteitsfonds

Een wijkgemeente doet aan het eind van het derde kwartaal een eerste aanvraag ten laste van dit fonds wanneer blijkt dat de wijkgemeente haar wijkbegroting voor het daaropvolgende jaar niet dekkend krijgt, ook nadat de maximale bijdrage van €30.000 uit de bestemmingsreserve van de wijk zal worden aangewend. Na het definitief vaststellen van de jaarrekening wordt de definitieve omvang van de aanvraag bepaald.

Dit is een vangnet ingeval een wijk gemotiveerd heeft aangetoond dat het de eigen begroting en jaarrekening voor het komend jaar niet sluitend krijgt. Een plan van aanpak voor de komende jaren moet wel de mogelijkheden op langere termijn laten zien
Voorwaarde voor toekenning in het eerste jaar is wel dat eerst de bestemmingsreserve van de betreffende wijk is aangesproken tot een bedrag van maximaal €30.000 (eenmalig).

Op de toegekende bedragen uit dit fonds rust geen terugbetalingsplicht.

[8] *Het risico van overschrijding van het aangevraagde budget ligt bij de wijk.*

5.3 Beoordeling

Elk fonds heeft een eigen wijze van beoordeling. Het resulteert in een advies aan CvK en AK die definitief besluit nemen.

Fonds	Wijze van beoordelen
Duurzaamheidsfonds	College van Kerkrentmeesters, aangevuld met deskundige gemeenteleden
Innovatiefonds	Algemene kerkenraad, aangevuld met deskundige gemeenteleden
Vastgoed Investeringsfonds	College van Kerkrentmeester, aangevuld met deskundige gemeenteleden
Solidariteitsfonds	Zit vast aan de jaarrekening van de wijken en PGPD

M.b.t. het innovatiefonds:
Het is de bedoeling hier, onder verantwoordelijkheid van de Algemene Kerkenraad, een 'innovatietafel' te vormen: een groep creatieve mensen die

- Mee kunnen denken bij de vorming van ideeën ('sparren')
- Ervaring hebben met het omzetten van ideeën naar uitvoering
- Advies uit gaan brengen over aanvragen
- Communicatie richting gemeenteleden doen over ingediende en besproken ideeën
- In een later stadium mogelijk mandaat krijgen om projectaanvragen te honoreren

6. Overige bepalingen

6.1 Penningmeester

De penningmeester van de CvK dient ondersteuning te krijgen van een aanspreekpunt per wijk. Eindverantwoordelijkheid voor de begroting en jaarrekening van de PGPD blijft bij de penningmeester van het CvK liggen, met input vanuit de wijken.
Het aanspreekpunt in de wijk houdt contact met één van de leden uit de werkgroep voor de inhoudelijke kant van de manier van werken.

7. Bijlagen

7.1 Bijlage A: Voorstel aan AK over start commissie en inhuur Jan Boer

PGPD naar de toekomst - update 5

7.2 Bijlage B: Besluit AK over start en inhuur

2021.10.09 - ToekomstPGPD-peili

7.3 Bijlage C: Verslag AK 28 maart 2022 over uitgangspunten

Agendapunt 5: Update Toekomst PGPD

Voor dit agendapunt neemt Jan Boer, adviseur Kerkvitaal, deel aan de vergadering.
Hij neemt de aanwezigen mee in het proces dat doorlopen is en het plan dat er nu ligt.
Centrale woorden zijn Vrijheid – Verantwoordelijkheid – Verbinding:
Wijken hebben de vrijheid eigen (financiële en beleids-) keuzen te maken, maar krijgen daarmee ook een grote verantwoordelijkheid. Er voor elkaar zijn, waar nodig/nuttig zaken samen doen en elkaar steunen op punten waar dat nodig is worden gepresenteerd in het woord 'verbinding'.

Jan Boer leidt de aanwezigen door het proces aan de hand van een documentje. Dit zal samen met dit verslag worden meegestuurd. Vanuit de vergadering worden zinvolle opmerkingen gemaakt, o.a. de tip om bij een nieuwe presentatie eerst het verhaal te doen en dan de vragen te laten stellen. Een andere suggestie is om een termijn (2030, 10 jaar) toe te voegen. De nieuwe manier van werken incl. begroting op orde moet eerder gerealiseerd zijn, maar de werkwijze met veel verantwoordelijkheid en vrijheid voor de wijken, ligt voor te noemen periode vast.

Dinsdag 29 maart 2022 is een nieuwe vergadering met de werkgroep, waarin met name vooruit gekeken wordt naar de gezamenlijke ambtsdragersvergadering aangaande dit onderwerp op dinsdag 19 april 2022.

De vergadering stemt in met de gekozen aanpak. Deze kan met de wijken gedeeld gaan worden tijdens deze gezamenlijke ambtsdragersvergadering.